

Poročilo

IV. URBANI FORUM

Slovenska mesta: pametna, zelena in varna

-
1. Celje
 2. Koper
 3. Kranj
 4. Ljubljana
 5. Maribor
 6. Murska Sobota
 7. Nova Gorica
 8. Novo mesto
 9. Ptuj
 10. Slovenj Gradec
 11. Velenje

MESTO

www.goforesight.eu | www.smartiscity.eu

Sreda / 18. april 2018

Ljubljana / Kristalna palača, BTC City

KAZALO

2	Program
3	Otvoritev in uvodni nagovori IV. Urbanega foruma
6	Pametna, zelena in varna mesta / Predstavitev okvira in primeri dobrih praks
12	Okrogla miza županov in predstavnikov mestnih občin
16	Zaključki IV. Urbanega foruma

PROGRAM

9.00 - 9.30 I. OTVORITEV IN UVODNI NAGOVORI

Blaž Golob, Urbani Forum, Direktor SmartlScity d.o.o.

Irena Majcen, Ministrica za okolje in prostor

Tadej Slapnik, Državni sekretar, Kabinet predsednika Vlade, Vodja Partnerstva za zeleno gospodarstvo Slovenije

Jože Mermal, Predsednik uprave, BTC d.d.

Jože Torkar, Direktor, Energetske rešitve Petrol d.d.

Matej Arčon, Predsednik Združenja mestnih občin Slovenije, Župan MO Nova Gorica

9.30 - 10.40 II. PAMETNA, ZELENA IN VARNA MESTA / PREDSTAVITEV OKVIRA IN PRIMERI DOBRIH PRAKS

Predstavitev Akcijskega načrta Partnerstva za krožno gospodarstvo Urbane agende EU

Janja Kreitmayer McKenzie, Sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor

Referenčni primer Slovenije mesto Idrija / povezava pametnih mest s pametnimi omrežji

Matevž Štraus, Koordinator pametno mesto Idrija in **Simon Novak**, Produktni koordinator SmartlScity d.o.o.

Predstavitev osnutka Kažipota prehoda v krožno gospodarstvo Slovenije

Ladeja Godina Košir, Voditeljica Circular Change platforme

Smart City platforma kot podpora inovacijski pisarni družbe BTC d.d.

Mark Kalin, Vodja inovacijske pisarne, BTC d.d.

Energetska učinkovitost zgradb in pametna mesta

Robert Ostreljč, Vodja Prodaje energetskih rešitev, Petrol d.d.

Urbana infrastruktura, varnost in hramba podatkov za pametna mesta

Gregor Grkman, Produktni vodja za področje IoT, Telekom Slovenije d.d.

Razvoj blockchain podjetij in vloga mest

Tanja Bivic, Predsednica Blockchain Alliance Europe

Finančni instrumenti za financiranje mestnih projektov

Matjaž Ribaš, Samostojni strokovni sodelavec oddelka za podjetja, SID banka

11.00 - 12.30 OKROGLA MIZA ŽUPANOV MESTNIH OBČIN IN ODPRTA RAZPRAVA Z UDELEŽENCI

Moderator Blaž Golob, Urbani forum, Direktor SmartlScity d.o.o.

Koper / vodja urada **Georgi Bangiev**, **Ljubljana** / Župan **Zoran Janković**, **Maribor** / Župan dr. **Andrej Fištravec**, **Murska Sobota** / Župan dr. **Aleksander Jevšek**, **Nova Gorica** / Župan **Matej Arčon**, **Novo mesto** / Župan **Gregor Macedoni**, **Pluj** / Župan **Miran Senčar**, **Slovenj Gradec** / Župan **Andrej Čas**, **Velenje** / Podžupan **Peter Dermol**

OTVORITEV

Udeleženci IV. Urbanega foruma 2018

V Kristalni palači BTC v Ljubljani je 18. aprila 2018 potekal četrty Urbani Forum z naslovom »*Slovenska mesta: pametna, zelena in varna*«, ki sta ga organizirala Ministrstvo za okolje in prostor in Združenje mestnih občin Slovenije.

Največji tovrstni dogodek v Sloveniji povezuje župane in predstavnike mestnih in drugih občin, ministrstev in upravnih enot, regionalnih razvojnih centrov, gospodarstva, javnih agencij in javnih podjetij, društev in zavodov, združenj, strokovnjake povezanih strokovnih področij, nevladne organizacije, akademske kroge ter širšo javnost in medije. Na četrtem, že tradicionalnem urbanem forumu, so udeleženci razpravljali o aktualnih temah razvoja mest, izpostavili razvoj krožnega gospodarstva slovenskih mest, uvajanje novih tehnologij in pametnih rešitev ter izmenjevali izkušnje in znanja dobrih razvojnih praks mest in podjetij.

Ob otvoritvi je direktor SmartIscity in organizator Urbanega foruma, Blaž Golob nagovoril goste in zbrane udeležence. Posebej je pozdravil dr. Miloša Šenčurja iz Združenja mestnih občin Slovenije, ki je po 141. členu ustave tudi varuh mestnih občin. Povedal je bistvene dosežke preteklih, zdaj že tradicionalnih srečanj na Urbanem forumu in izpostavil glavne poudarke Urbanega foruma 2018, in sicer vloga mest, kot gonilo gospodarskega in družbenega razvoja, ključna vloga mest pri prehodu na krožno gospodarstvo, sodelovanje mest in države za razvoj ter nova orodja za pametna mesta.

V uvodnem nagovoru je ministrica za okolje in prostor Irena Majcen poudarila, da ministrstvo prepoznava izjemno pomembno vlogo mest, saj so mesta centri razvoja, v katerih se prepletajo in soodvisno delujejo različne politike. Izpostavila je, da so na ministrstvu z razpravami o zelenem gospodarstvu začeli že v začetku leta 2015.

"Večina razvojnih izzivov današnje družbe je skoncentriranih v mestih, kjer živi tudi večji del ljudi. Poleg tega mesta predstavljajo tudi pomembno podporo svojemu zaledju. Ravno zato smatramo, da so mesta med ključnimi akterji v procesu prehoda, ki imajo velik potencial za prehod v zeleno in krožno gospodarstvo. Z razpravami o zelenem gospodarstvu smo začeli v začetku leta 2015 in veseli me, da so se danes materializirale v obliki širokega Partnerstva deležnikov za zeleno gospodarstvo ter skupnega konsenza, da je krožno gospodarstvo prepoznano kot ena izmed razvojnih prioritet Slovenije.«

Irena Majcen, ministrica, Ministrstvo za okolje in prostor

Tadej Slapnik, državni sekretar, vodja Partnerstva za zeleno gospodarstvo Slovenije,
Kabinet predsednika Vlade RS

"Prehod v zeleno, krožno gospodarstvo vidim v mestih in z mestnimi občinami smo imeli 12 regijskih posvetov o prehodu na krožno gospodarstvo. Slovenska vlada podpira izvajanje ciljev z blockchain tehnologijo (tehnologija veriženja podatkovnih blokov) že od leta 2016. Slovenska podjetja so na tem področju vodilna v svetovnem pogledu, Slovenija pa ima že velik potencial. V zadnjem letu so slovenska zagonska podjetja zbrala kar 140 milijonov investicij, kar je pet odstotkov vseh investicij. Ker se je Slovenija v zadnjem letu globalno pozicionirala kot

poznavalka na področju blockchain tehnologij, so to prepoznali tudi na ravni EU in nas povabili, da primere dobrih praks predstavimo tudi v Bruslju. Vse to so dobri razlogi za optimizem.«

Tadej Slapnik, državni sekretar, vodja Partnerstva za zeleno gospodarstvo Slovenije, Kabinet predsednika Vlade RS

Jože Mermal, predsednik uprave, BTC d.d.

Predsednik uprave BTC Jože Mermal je zbrane pozdravil z novico, da je pravkar v njihovi družbi slovesno izvedel prvo plačilo z bitcoinom. Izpostavil je, da za uspešno delovanje ni pomembno le povezovanje in partnerstvo v obliki javno-zasebnih partnerstev, ampak tudi koriščenje sodobnih tehnologij. Načrtujejo, da bo plačevanje s kripto valutama možno v več kot 50 trgovinah v največjem nakupovalnem središču prestolnice. Kasneje bo plačevanje s kripto valutama možno tudi preko spleta.

"Želimo postati prvo mesto verižnih blokov na svetu. Zavedamo se, da bo poslovanje v prihodnosti konkurenčno le v primeru uporabe tehnologij umetne inteligence in verižnih blokov. Pri tem seveda ne smemo pozabiti na posluš za okolje, vse udeležence in sodelovanje med njimi."

Jože Mermal, predsednik uprave, BTC d.d.

Jože Torkar, direktor Energetskih rešitev, Petrol d.d.

"Skupina Petrol je partner večine slovenskih mestnih občin na področju optimiziranja različnih sistemov energije. Veliko vlagamo v novogradnje in vzdrževanje, energetsko učinkovitost javnih stavb in optimizacijo javne razsvetljave. Uvajamo nove storitve ne področju mobilnosti. Naše znanje pa izvažamo tudi v tujino, npr. v pametno mesto Dunaj."

Jože Torkar, direktor Energetskih rešitev, Petrol d.d.

Matej Arčon, župan, Mestna občina Nova Gorica, predsednik Združenja mestnih občin Slovenije

"Razprave v okviru urbanih forumov prispevajo k razvoju vseh enajstih slovenskih mestnih občin. Pomembno je, da imamo občine začrtano prihodnost in da uspešno sodelujemo z Ministrstvom za okolje in prostor, Ministrstvom za infrastrukturo in Službo Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko."

Matej Arčon, župan, Mestna občina Nova Gorica, predsednik Združenja mestnih občin

Pametna, zelena in varna mesta

Predstavitev okvira in primeri dobrih praks

Janja Kreitmayer McKenzie, sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor

Janja Kreitmayer McKenzie, sekretarka na Ministrstvu za okolje in prostor, je povedala, da so mesta ključna pri prehodu v krožno gospodarstvo zaradi svojega velikega potenciala za uveljavljanje krožnih modelov na področju povezovanja svojih resursov in storitev, novih modelov upravljanja ter neposrednega stika s prebivalci in podjetji. Pripravlja se Akcijski načrt Partnerstva za krožno gospodarstvo Urbane Agende EU, kjer so cilji usmerjeni v izboljšanje zakonodaje, vzpostavitev bolj uporabnih finančnih instrumentov in vzpostavitev evropske platforme za izmenjavo znanja in inspiracijo.

Matevž Štraus in Simon Novak sta predstavila Referenčni primer Slovenije mesto Idrija, kjer gre za povezavo pametnega mesta s pametnim omrežjem. Leta 2013 so v Idriji pripravili Strategijo pametne skupnosti, prve konkretnimi rešitve pa pokazali v letu 2016, med njimi 3Smart - EMS, Digitalni katastri, Pametno energetska omrežje. V Idriji že uporabljajo platformo za pametna mesta, ki jo v skladu s potrebnimi v sodelovanju s partnerjem nadgrajujejo. Platforma Smart!Scity je uporabniku zelo prijazna. Predstavila sta delovanje Smart City Platforme.

»Digitalizacija je dejstvo.
Digitalizacija je neizogibna.«

Matevž Štraus, občina Idrija

Matevž Štraus, Koordinator pametno mesto Idrija, občina Idrija,
Simon Novak, produktni vodja, SmartlScity d.o.o.

V nadaljevanju je Ladeja Godina Košir predstavila osnutek Kažipota prehoda v krožno gospodarstvo Slovenije. V Sloveniji imamo sprejeto Strategijo razvoja Slovenije 2030, jasno usmeritev Slovenije v družbo "Kakovosti življenja za vse", upošteva cilje trajnostnega razvoja. Povedala je, da je Slovenija referenca na področju krožnega gospodarstva v regiji. Povezovati se je potrebno od spodaj navzgor in sodelovati s priznanimi partnerji, kot so Inštitut Jožef Štefan in Janez Potočnik. Tudi zato je platforma Circular Change prejela mnogo priznanj in nagrad. Kažipot prehoda v krožno gospodarstvo Slovenije je rezultat procesa in sodelovanja. Dokument Kažipot je nastal zaradi sodelovanja z različnimi udeleženci, izvedenih je bilo 13 regijskih posvetov, 7 interaktivnih delavnic, identificirali so 4 prednostna področja (mobilnost, prehrambni sistem, gozdne verige vrednosti, predelovalne dejavnosti) in predstavili 8 primerov vzorčnih praks.

»Krožni trikotnik sestavljajo krožna sprememba (sistemski prehod iz linearnega v krožno gospodarstvo), krožno gospodarstvo (preobrazba poslovnih modelov) in krožna kultura (sprememba družbenih vrednot in nova narativnost). Slednja je za Slovenijo edinstvena, saj imamo krožno kulturo v DNA.«

Ladeja Godina Košir, Circular Change platforma

Ladeja Godina Košir, Circular Change platforma

Vodja inovacijske pisarne BTC Mark Kalin je predstavil Smart City platformo kot podporo delovanju njihove pisarne, s katero spodbujajo inovativnost in ker gre za stalen pritok, zbiranje in upravljanje z idejami. Uporabljajo 6 modulov Smart City platforme (Databank: zbiranje podatkov, Marketplace: katalog digitalnih rešitev, Performance: spremljanje ključnih kazalnikov uspešnosti, Project: pregled strateških projektov, Sense: spremljanje okoljskih parametrov, Voice: zbiranje prejetih idej). Predstavil je Smart Voice za pridobitev novih inovativnih idej zaposlenih (ideje in projekti z vizijo) in okolja (Heckatoni in ABC Start-upi). Komuniciranje vzpodbujajo tudi na način, da so najboljše ideje zaposlenih nagrajene na strateški konferenci družbe BTC. Predstavitve je zaključil s povabilom k sodelovanju, saj je BTC odprta in povezovalna družba tudi za start-up podjetja.

Predstavniki Petrola Robert Osterlič je povedal, da ponujajo celovite rešitve za vse javne storitve v mestu, in sicer na področju energije (daljinska ogrevanja in pogodbeni dobava energije), okolja (vodovodni sistemi in čistilne naprave), objektov (celovite in tehnološke energetske sanacije javnih objektov), infrastrukture (koncesije na javnih razsvetljavah in plinske koncesije) ter mobilnosti (vseevropski razvojni projekti e-mobilnosti in mobilnostnih platform). Predstavil je energetske učinkovitost zgradb.

Robert Osterlič, vodja prodaje energetskih rešitev, Petrol d.d.

»Inovativnost je za BTC vrednota. Uspešno uporabljamo Smart City platformo, in sicer ne zgolj za strateške projekte na podlagi zbiranja številnih podatkov s pomočjo pametnih senzorjev, ampak tudi kot komunikacijski kanal za zaposlene.«

Mark Kalin, vodja inovacijske pisarne, BTC d.d.

»Ponudba družbe Petrol je tako pestra kot so različna slovenska mesta. Vsako mesto je unikum. Prihodnost bo temeljila na digitalizaciji in povezovanju infrastrukture v platformo pametnih mest in kreativnem pristopu h kreiranju vzdržnih finančnih konstrukcij za nadaljnji razvoj infrastrukture in velikih razvojnih projektov ter sprememb na področju mobilnosti.«

Robert Osterlič, vodja prodaje energetskih rešitev, Petrol d.d.

Predstavnik Telekom Slovenije je predstavil urbano infrastrukturo, varnost in hrambo podatkov za pametna mesta. V družbi danes ponujajo celostne rešitve in so prepoznani kot vodilno podjetje pri uvajanju novih generacij mobilnih in fiksnih komunikacij, multimedijjskih vsebin ter storitev v oblaku. Izpostavil je partnerski ekosistem, poslovni model in postajo za pametno mesto.

»V obliko ulične svetilke smo implementirali tipala za spremljanje ozračja, polnjenje električnih vozil, spremljanje zasedenosti parkirnih mest, video-nadzorni sistem, sistem za merjenje zadovoljstva, WiFi-oddajnik ter komunikacijsko opremo, ki omogoča nizanje modulov v radiju do 8 km. Celotna rešitev je povezana v enotno platformo za upravljanje in spremljanje zadanih ciljev. Prva tovrstna ulična svetilka stoji na Vojkovi cesti v Ljubljani, kmalu pa jo bo mogoče videti še v drugih mestih.«

Gregor Grkman, produktni vodja, Telekom Slovenije d.d.

Predsednica Blockchain Alliance Europe, gospodarsko-interesnega združenja, Tanja Bivic je zbranim predstavila razvoj blockchain podjetij in vlogo mest. Ugotovili so, da so mesta in mestne skupnosti ključni pri vzpostavitvi pogojev za delovanje blockchain podjetij. V Sloveniji število ICO (Initial Coin Offering) podjetij hitro raste, med njimi so zagonska in tradicionalna. Za primer dobre prakse je izpostavila kanton Zug v Švici, kjer so že pred leti na mestnem svetu sprejeli, da je možno enega od davkov plačati z bitcoini. Izpostavila je tudi, da je Slovenija blockchain dežela, o čemer priča prvi European Blockchain Summit v Sloveniji.

»ICO podjetja, tako kot vsa druga, rešujejo realne probleme, zagotavljajo nova delovna mesta in celo nove poklice (npr. blockchain tehnolog). Za ustvarjanje blockchain podjetij so potrebni kadri in novi programi na univerzah, kar je velika priložnost za Slovenijo. Imamo namreč veliko znanja na tem področju.«

Tanja Bivic, Blockchain Alliance Europe

Tanja Bivic, Predsednica Blockchain Alliance Europe

Predstavitve dobrih praks se je zaključila z aktualno temo o finančnih instrumentih za financiranje pametnih mest. Izpostavljeno je bilo, da SID banka le upravlja s sredstvi, medtem ko se sredstva pridobi na poslovnih bankah. Npr. za urbani razvoj so namenili 5 MIO sredstev (pilotno). Če bo pilotni projekt uspešen, bodo v naslednji letih sredstva povečali. Omogočajo neposredno finančno pomoč občinam, v programu, ki je odprt do leta 2020. Predstavnik občin je povabil, da kandidirajo s kompleksnejšimi projekti, kjer se združi več občin skupaj.

»SID Banka je vključena v veliko finančnih iniciativ tudi za področje razvoja pametnih mest in krožnega gospodarstva. Nova platforma oz. sklad skladov, kot jo imenujemo, ponuja kohезijska sredstva v obliki osnovnega kapitala, garancij in kreditov, ki bodo na voljo konec leta 2018.«

Matjaž Ribaš, SID banka

Dr. Aleksander Jevšek, župan, mestna občina Murska Sobota, dr. Miloš Senčur, vodja strokovne službe, Združenje mestnih občin Slovenije

Dr. Andrej Fištravec, župan, Mestna občina Maribor, Jože Mermal, predsednik uprave, BTC d.d., Blaž Golob, direktor, SmartlScity d.o.o., Mark Kalin, vodja inovacijske pisarne, BTC d.d.

Miran Gajšek, vodja oddelka za urejanje prostora, Mestna občina Ljubljana, Jože Mermal, predsednik uprave, BTC d.d. Zoran Janković, župan, Mestna občina Ljubljana, Nataša Jazbinšek Seršen, vodja oddelka za varstvo okolja, Mestna občina Ljubljana, Blaž Golob, direktor, SmartlScity d.o.o.

Zoran Janković, župan, Mestna občina Ljubljana, Tadej Slapnik, državni sekretar, vodja Partnerstva za zeleno gospodarstvo Slovenije, Kabinet predsednika Vlade RS, Andrej Čas, župan, Mestna občina Slovenj Gradec, Peter Dermol, podžupan, Mestna občina Velenje, Blaž Golob, direktor, SmartlScity d.o.o., dr. Aleksander Jevšek, župan, mestna občina Murska Sobota, Jože Mermal, predsednik uprave, BTC d.d.

Okrogla miza

županov mestnih občin in odprta razprava z udeleženci

Georgi Bangiev, vodja urada za okolje in prostor, Mestna občina Koper, Andrej Čas, župan, Mestna občina Slovenj Gradec, Miran Senčar, župan, Mestna občina Ptuj, dr. Aleksander Jevšek, župan, Mestna občina Murska Sobota, Zoran Janković, župan, Mestna občina Ljubljana, Matej Arčon, župan, Mestna občina Nova Gorica, dr. Andrej Fištravec, župan, Mestna občina Maribor, Gregor Macedoni, župan, Mestna občina Novo mesto, Peter Dermol, podžupan, Mestna občina Velenje

Okrogle mize županov slovenskih mestnih občin so se udeležili župani in predstavniki mest iz Ljubljane Zoran Janković, Maribora dr. Andrej Fištravec, Murske Sobote dr. Aleksander Jevšek, Nove Gorice Matej Arčon, Novega mesta Gregor Macedoni, Ptuja Miran Senčar, Slovenj Gradca Andrej Čas, podžupan Velenja Peter Dermol ter vodja Urada za okolje in prostor v Mestni občini Koper Georgi Bangiev.

Za uvod v okroglo mizo z župani mestnih občin je moderator Blaž Golob navedel, da je bilo v letu 2017 opravljenih veliko aktivnosti in vloženega truda za osvetlitev vloge mest, tako na ravni EU, države, kot s strani mest. Nekatera mesta so sprejela ali izvedla nove projekte s ciljem prehoda v zeleno gospodarstvo in krožne modele upravljanja. Istočasno je veliko mest že krenilo na pot digitalne transformacije in razvoja pametnih mest. V Sloveniji, kot tudi drugod po Evropski uniji in svetu, se razprava na temo krožnega gospodarstva in razvoja pametnih mest vedno bolj intenzivira. Nove investicije se vedno bolj usmerjajo k ciljem zelenega in krožnega gospodarstva na vseh področjih - tako na ravni ukrepov politik EU, kot na ravni delovanja mest samih ter sodelovanju mest z njihovimi podjetji.

Udeleženci so razpravljali o zelenem oz. krožnem gospodarstvu. Župani so predstavili, kje se nahajajo mestne občine na poti v krožno, zeleno gospodarstvo. Pozvani so bili, da občinstvu razkrijejo vizijo in izpostavijo nekaj najbolj ključnih krožnih projektov.

Sogovorniki so si bili enotni, da sta pomembna povezovanje in sodelovanje. Vsako mesto bi moralo sprejeti strategijo zelene prestolnice, na prvem mestu pa sta človek in narava. Izpostavili so predvsem, da se veliko aktivnosti izvaja na področju ravnanja z odpadki, trajnostni mobilnosti, upravljanju z viri, komunalni infrastrukturi, kot tudi na čezmejnem in regionalnem povezovanju.

Zoran Janković, župan, Mestna občina Ljubljana

Dr. Andrej Fištravec, župan, Mestna občina Maribor

Dr. Aleksander Jevšek, župan, Mestna občina Murska Sobota

»Pri načrtovanju in izvajanju projektov se držimo pravila, da sta na prvem mestu človek in narava, da delujemo v prid zelenemu mestu. Od številnih zelenih projektov, ki tečejo v glavnem mestu, je bil prvi projekt preusmeritev presežka toplotne energije iz podjetja Julon v Vodno mesto Atlantis, ki omogoča znatno zmanjšanje okoljskih vplivov in prispeva k bolj zeleni prestolnici. Omenil bi še Center ponovne uporabe, zeleno mobilnost (Bicikelj) in souporabo avtomobilov. Čez pet let si želim, da bi omogočili uplinjanje ostankov smeti in s pridobljeno energijo nato ogrevali mesto.«

Zoran Janković, župan, Mestna občina Ljubljana

»S krožnim gospodarstvom se intenzivneje ukvarjamo od leta 2015 dalje. Izpostavil bi razvojno vizijo vseh petih komunalnih podjetij. Ustanovili smo raziskovalni inštitut za področje komunale, avtomatsko sortirnico odpadkov, poteka pilotni projekt predelave gradbenih in industrijskih odpadkov, nastajajo novi urbani vrtovi. V petih letih želimo postati mesto brez odpadkov.«

Dr. Andrej Fištravec, župan, Mestna občina Maribor

»Petdeset odstotkov smeti pretvorimo v materiale, biomaso pa v gnojilo prve kategorije, tj. kompost. Izpostavil bi center ponovne rabe, medgeneracijski center, v središču mesta pa deluje socialno podjetje, ki zaposluje invalide. Pod okriljem trajnostne strategije želimo živeti v Murski Soboti, v zeleni prestolnici zelenega Prekmurja.«

Dr. Aleksander Jevšek, župan, Mestna občina Murska Sobota

»Trudimo se, da mesto postane zeleno. V okviru krožnega gospodarstva se ukvarjamo z rekonstrukcijo odpadkov preko centra za obdelovanje odpadkov, kjer sodelujemo z mestom Maribor. Pomemben je center ponovne rabe, skrbimo za čisti zrak, zato imamo v Ptujju električno vozilo Zapeljivec, sistem za izposajo koles in kolesarske povezave s soslednjimi občinami.«

Miran Senčar, župan, Mestna občina Ptuj

»Načela krožnega gospodarstva so danes že nuja. Vsa ta načela so vgrajena v naše projekte. Osredotočeni smo na porabo energije. Več kot 80 odstotkov stanovanjskih objektov smo toplotno obnovili zato porabimo manj energentov. Prav tako je pomembno ravnanje z odpadki, s predelavo trajnostnih odpadkov pridobivamo surovino za lastne izdelke. Pomembno je tudi recikliranje degradiranih področij za neprofitna stanovanja, nove zelene površine in nova delovna mesta. V prihodnosti bomo nadaljevali s trajnostno mobilnostjo in se osredotočili kako s pametnimi rešitvami upravljati mesto in kako mesto narediti pametno.«

Andrej Čas, župan, Mestna občina Slovenj Gradec

»Tudi v Kopru se ukvarjamo s projekti mobilnosti v okviru zelenega gospodarstva, npr. z električnimi kolesi in mobilnostjo med višje in nižje ležečimi deli mesta. Daleč najbolj pomemben projekt pa je Luka Koper. Razmišljamo o geotermalni elektrarni kot modelu krožnega gospodarstva, kjer bi emisije iz pristanišča predelali v energijo in s tem pridobili neodvisen in obnovljiv vir energije.«

Georgi Bangiev, vodja Urada, Mestna občina Koper

Miran Senčar, župan, Mestna občina Ptuj

Andrej Čas, župan, Mestna občina Slovenj Gradec

Georgi Bangiev, vodja urada za okolje in prostor, Mestna občina Koper

Matej Arčon, župan, Mestna občina Nova Gorica

»Nova Gorica ima povezovalno vlogo tako na nivoju regije kot v mednarodnem smislu, zato Nova Gorica in Gorica sodelujta, kar je prednost in tudi izziv. Za nas je pomembno področje urejanje infrastrukture, ekonomske cone, elektromobilnost. V zaledju imamo svoje elektrarne in podjetja, ki se ukvarjajo s pametnimi rešitvami. Pomembna je pametna specializacija in učinkovita raba obnovljivih virov. Uvajamo pametne kartice in želimo nove tehnologije povezati z občani.«

Matej Arčon, župan, Mestna občina Nova Gorica

Gregor Macedoni, župan, Mestna občina Novo mesto

»Uspešno peljemo krožno gospodarstvo, na področju pitne vode pa smo nekoliko slabši. Zaključili smo sanacijo energetskega upravljanja. Uvajamo električna kolesa. Poleg energije sta pomembna tudi mobilnost in infrastruktura. Kot v drugih mestih je tudi pri nas pomembno področje ravnanje z odpadki in njihova nadaljnja reciklaža.«

Gregor Macedoni, župan, Mestna občina Novo mesto

Peter Dermol, podžupan, Mestna občina Velenje

»V Velenju je skrb za ekologijo zelo velika, je namreč mesto prvih ekoloških protestov. Pri vsakem projektu presodimo njegov vpliv na okolje. V smislu krožnega gospodarstva bi izpostavil celovito oskrbo s pitno vodo. Turizem pa nam je uspelo vzdigniti na raven, da je postal zaradi sanacije okolja nova priložnost gospodarstva, ki ustvarja nova delovna mesta. V TE Šoštanj nastaja med drugim tudi vodik, ki se ga lahko uporablja v transportne namene, in nam predstavlja izziv za trajnostno mobilnost. Tudi pri nas imamo center ponovne rabe, ki že leto in pol deluje popolnoma samozadostno.«

Peter Dermol, podžupan, Mestna občina Velenje

ZAKLJUČKI

Jože Torkar, direktor, Energetske rešitve Petrol d.d., Blaž Golob, direktor, SmartScity d.o.o., Andrej Čas, župan, Mestna občina Slovenj Gradec, Miran Senčar, župan, Mestna občina Ptuj, dr. Aleksander Jevšek, župan, Mestna občina Murska Sobota, Janja Kreitmayer McKenzie, sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor, Zoran Janković, župan, Mestna občina Ljubljana, Matej Arčon, župan, Mestna občina Nova Gorica, dr. Andrej Fištravec, župan, Mestna občina Maribor, Gregor Macedoni, župan, Mestna občina Novo mesto, Peter Dermol, podžupan, Mestna občina Velenje, Jože Mermal, predsednik uprave, BTC d.d.

Urbani forumi so namenjeni vzpostavljanju pomena in vloge mest in mestnih občin pri razvoju države, spodbujanju novih priložnosti mest za zeleno rast, nova znanja in inovativen pristop. Urbani forum 2018, katerega namen je bilo predstaviti novosti na področju prehoda v zeleno in krožno gospodarstvo ter osvetliti vlogo mest pri tem in izpostaviti pomen mest ter mestnih občin v Sloveniji pri izvajanju ukrepov trajnostnega razvoja in oblikovanju razvojnih politik, je v središče postavil pametna, zelena in varna mesta. Udeleženci so imeli priložnost za izmenjavo izkušenj in dobrih praks. Razpravljali so o pomenu krožnega gospodarstva, vključevanju pametnih rešitev za boljšo kakovost bivanja v mestih in kako se uspešno vključiti v novo finančno perspektivo za črpanje EU sredstev. Ugotovili so, da sta za uspeh potrebna sodelovanje in povezovanje, v ospredje pa postaviti človeka in naravo.

Na okrogli mizi županov in predstavnikov mestnih občin je bilo izpostavljeno sodelovanje med mestnimi občinami in vlado. Izpostavljeni so bili naslednji poudarki:

- I. Mestne občine želijo biti partnerji pri načrtovanju in v procesu določanja novih razvojnih prioritet ter pri pripravi smernic za novo finančno perspektivo. Vključiti je treba potrebe občin.**
- II. Opozorili so na prenašanje regijskih nalog na mestne občine, medtem ko sredstva ostajajo enaka.**
- III. Za uspešno delo je ključen razvoj urbanih središč in pametna specializacija.**

Sodelovanje med mestnimi občinami in predstavniki vlade pa je zaželeno v redni obliki. Na forumu je bil izpostavljen še predlog o nacionalni politiki, ki bo izhajala iz regionalnih oz. lokalnih potreb.

Področja, izpostavljena na IV. Urbanem forumu, so pereča. Izkazalo se je, da bi bilo dobro na srečanju omogočiti dialog s predstavniki vlade. Leta 2019 bo potekal že peti forum, kjer bo tako poskrbljeno, da bodo z ministri ali sekretarji zastopani vsi resorji. Napredku krožnega gospodarstva bomo redno sledili in že na jesenskem Urbanem forumu 2018 se bodo predstavili konkretni projekti in primeri dobrih praks izvajanja (razvojnih) politik v slovenskih mestih.

Celovite rešitve

PETROL

Energija za življenje

Petrol ima kot največje energetske podjetje v Jugovzhodni Evropi jasno vizijo o prihodnji nizkoogljični družbi. Z več kot 70 leti izkušenj na področju naftne dejavnosti se spreminjamo v podjetje, ki s svojim poslovnim konceptom soustvarja razvoj regij, občin, javnega in storitvenega sektorja, industrije ter gospodinjstev, torej v t. i. podjetje **MUMESCO** (Multi-Utility Mobility and Energy service Company), ki lahko pomaga pri izvajanju investicij v rešitve pametnih mest ali pri investiranju prek javno-zasebnih partnerstev.

V vlogi priznanega partnerja pametnih mest v regiji upravljamo pet vidikov, ki so za mesta zelo pomembna, in sicer **energijo, zgradbe, infrastrukturo, okolje in mobilnost**. Tako partnerjem pomagamo pri optimalnem uresničevanju njihovih ciljev na teh področjih, da ob tem porabijo kar najmanj energije in proizvedejo najmanjši ogljični odtis.

Pri učinkoviti proizvodnji, dobavi in distribuciji toplotne energije, izboljšujemo in upravljamo sisteme daljinskih ogrevanj v mestih, ki jim lahko dobavljamo tudi čistejšo in okolju prijaznejšo vire energije in v katerih znamo graditi potrebno infrastrukturo. V Petrolu investiramo tudi v proizvodnjo energije, ki izvira iz obnovljivih virov, kot so geotermalna, vetrna in sončna energija ter energija vode.

Z izvedbo celovitih rešitev na področju dobave in uporabe visokokakovostne pitne vode, ki jih podpirajo strokovna upravljavna orodja, mestom zagotavljamo nadzor nad njihovo **infrastrukturo**, optimizacijo dobave vode in razvojno načrtovanje. Naše podjetje bistveno prispeva tudi k zmanjševanju stroškov distribucije vode in porabe energije ter vodnih izgub, poleg tega pa skrbi za upravljanje odpadnih voda.

Z najnaprednejšo tehnologijo Petrol digitalizira pot vsem uporabnikom pametnih mest z rešitvami, ki povezujejo tok podatkov od naprav IoT v javnih storitvah do končnih uporabnikov, pa tudi z našimi digitalnimi orodji in rešitvami za pametne domove. Investirajmo v pametne rešitve skupaj.

Our platform provides **key information** about your city anywhere and anytime, **one click away.**

S

S Performance
City Management

S Budget
Budget Planning

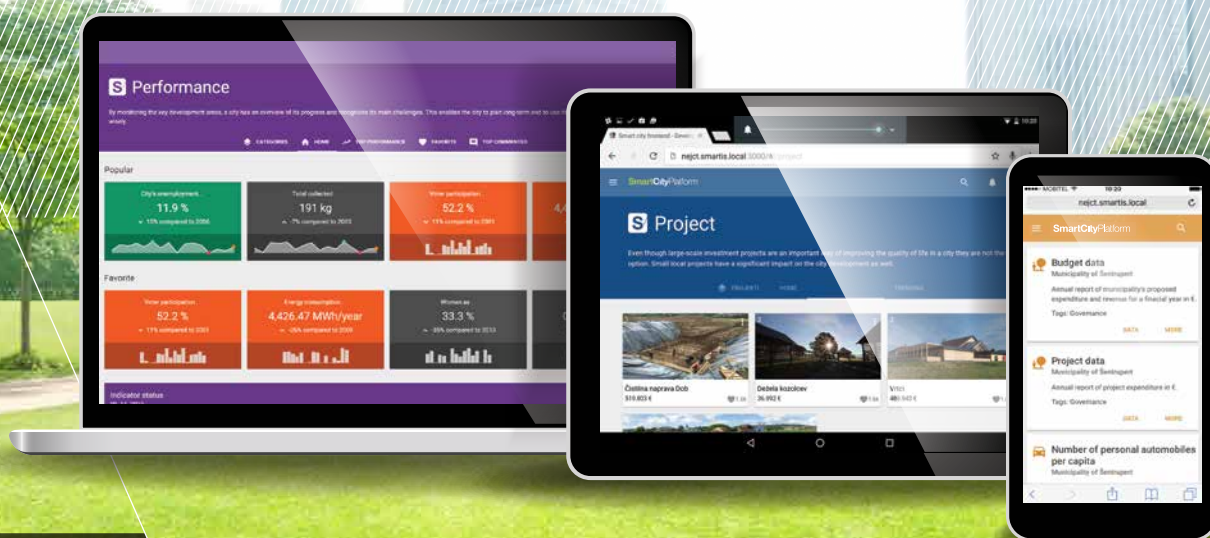
S Projects
Optimisation of Key Development Projects Management

S Voice
Communication between the Administration and People

S Sense
Overview of the City's Pulse

S Data Bank
Integration of Data and their Innovative Use

Satisfied partners and users of smart city management platform:
Ljubljana BTC City - Smart City & Idrija Smart Town

www.smartcity.eu

Julij Božič
M +386 40 456 803
E julij.bozic@btc.si

SmartCity Ltd.

Blaž Golob
M +386 41 734 734
E blaz.golob@smartcity.eu

SmartCityPlatform
Power to the people

SMART LIGHT

Modular solution for ensuring
quality urban living

Organizatorji

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Partnerji

TelekomSlovenije

SmartlScity
PAMETNE REŠITVE ZA PAMETNA MESTA

Izvajalci

theevents
ORGANIZACIJSKO

O urbanem forumu

Urbani forumi so namenjeni vzpostavljanju pomena in vloge mest in mestnih občin pri razvoju države, spodbujanju novih priložnosti mest za zeleno rast, nova znanja in inovativen pristop. Forum predstavlja dialog o potrebah in problemih mest in mestnih občin kot nosilcev razvoja v regijah ter o priložnostih, ki jih nudijo kot prostori, kjer se srečuje in izvaja največ sektorskih politik, nahaja večina delovnih mest in so centri kulture, izobraževanja ter inovacij. Forum združuje potencialne partnerje, vse od določevalcev, upravljavcev in oblikovalcev politik, gospodarstva, znanosti ter institucij in organizacij na področju urbanega razvoja. Namenjen je za mreženje mestom in njihovim potencialnim partnerjem.

Poročilo | IV. Urbani forum 2018 | Slovenska mesta: pametna, zelena in varna

Pripravili: Blaž Golob, Maja Zupančič Pintar in Vesna Kuralt

Grafično oblikovanje: Andrea Plavljanič

Fotograf: Željko Stevanič/IFP

Vse pravice pridržane. Noben del tega poročila se brez pisnega dovoljenja Inštituta GFS ne sme reproducirati v kakršni koli obliki s kakršnimi koli elektronskimi ali mehanskimi sredstvi (vključno s fotokopiranjem, snemanjem ali shranjevanjem podatkov).

© GFS

Izdal Inštitut GFS, maj 2018

Cesta na Kurešček 46, 1292 Ig, Slovenija, EU

www.goforesight.eu